

Töövihik KÜSKI toel arenguhüppamise huvilisele vabaihendusele

Koostaja: Jaan Aps (mai 2019, ühendust saab jaan@storiesforimpact.com)

Töövihik aitab eelkõige täita taotlusvormis lk 2 asuvaid lahtreid, aga ka märgata arenguvajadusi, millega tegelemiseks toetust küsida.

Veel täpsemat abi saate, kui registreerute <https://www.maailmamuutjad.ee/lisa-organisatsioon/> ja koostate seal oma organisatsiooni mõju profiili. Profiili lingi soovitame lisada taotluse teksti nt osana vastusest küsimusele „Milliseid meetodikaid ja abimaterjale kasutasite ühingu(te) arenguvajaduste kaardistamiseks?“. See näitab hindajatele, et olete oma arenguvajadused põhjalikumalt läbi mõtelnud!

Kuidas märgata positiivseid muutuseid, mis on otseselt tänu meile või vähemalt meie kaasabil toimunud või toimumas?

- Esialgu on tegemist ajurünnakuga, st paneme kirja kõik ideed, mis tunduvad asjakohased, tundugu positiivne muutus üsna tilluke või päris suur, väga konkreetne või midagi justnagu käega katsutamatut.
- Teeme esmalt läbi kaks erineva struktuuriga harjutust. Struktuuri eesmärgiks on aidata meil aju rünnata, st just suunavate küsimuste abil võivad tulla värsked ideed.

Harjutus #1. Mõtleme oma tegutsemisajale ja -kogemusele tagasi. Mis oleks jäänud juhtumata / valmimata, kui meid ei oleks? Mõned abistavad küsimused on allpool.

*Millega keegi teine poleks nii hästi
hakkama saanud?*

*Mis oleks puudu meie vallas / linnas /
maakonnas / Eestis / maailmas?*

*Mida märkaks meie
kogukonda saabuv
külaline?*

*Kes ei teeks
omavahel
koostööd?*

*Milliseid toredaid arenguid
oleks küllap vähem?*

*Millised kogemused
oleksid jäänud inimestel
saamata?*

*Milliseid ebasoovitavaid nähtuseid
oleks küllap rohkem?*

*Mida oleksid avaliku sektori otsustajad teisiti
otsustanud või üldse otsustamata jätnud?*

Harjutus #2. Mõtleme allpool esitatud kategooriate abil läbi, milliseid muutuseid oleme veel loonud. Iga kategooria juures on kaks abistavat näidet.

1. Ümbritseva keskkonna seisund. Näited: → Enne ei olnud külamajas prügi sorteerimise võimalust, nüüd on. → Enne ei kasutanud linnas asuvad koopiakeskused jätkusuutliku metsapidamise sertifikaadiga paberit, nüüd kasutavad.

2. Teadlikkus, teadmised, väärtushinnangud. Näited: → 2017. aastal annetasid kohalikud elanikud kiriku katuse remondiks 1 500 eurot, 2018. aastal aga tänu meie teavitusele juba 10 000 eurot. → Meie uudiskirja lastekasvatuse positiivsete nippide kohta on tellinud 3 000 inimest, kellest lausa 69% klikkab alati ka vähemalt ühele artiklile.

3. Osapoolte koostöö. Näited: → Just tänu meile loodi viis aastat tagasi meie valda noortevolikogu, mis käib siiani regulaarselt koos. Sujuvalt on vahetunud juba selle mitu koosseisu. → Me oleme ainus valdkondlik organisatsioon maakonnas, mille poolt pakutavaid koolitusi viivad koos läbi erinevate MTÜde spetsialistid.

4. Meie sihtrühma mõjutav poliitikakujundus ja rakendamine. Näited: → Paljud kohalikud elanikud ei teagi, et *see muutus* toimus tänu määruse paragrahvile 12, mille lisamine oli mitmete kohtumiste tulemus nii linnavalitsuse inimeste kui volikogu liikmetega. → Peale naabrivalve süsteemi laiendamist ja tõhusat koostööd keskkonnainspektoritega pole viimase aasta jooksul metsa alt enam suuri prügilaadungeid leida olnud.

5. Teenus või lahendus meie sihtrühma või looduskeskkonna hüvanguks. Näited: → Enne meie MTÜ tegutsema hakkamist jõudsid vaid mõned inimesed meie vallast teenusele (teise linna), nüüd aga käivad teenusel regulaarselt 15-20 inimest. → Enne oli kasutajate rahulolu teenusega väga madal (80% kasutajatest panid hinde „3“ või madalam), peale meie arendusi paneb teenusele hinde „4“ või „5“ lausa 60% kasutajatest.

6. Meie sihtrühma füüsiline ja vaimne tervis/heaolu. Näited: → Tänu meie nõustamistegevusele pöördus eelmisel aastal psühhiaatri juurde kuus inimest, kes ilma meieta poleks professionaalse abi juurde (nii kiirelt) jõudnud. → Enne meie edukaid kampaaniaid osales maakondlikul orienteerumisvõistlusel mõnikümmend inimest, nüüd on osalejaid olnud regulaarselt saja ja kahesaja vahel.

7. Sihtrühma materiaalne olukord. Näited: → Meie nn toetatud töö keskuses töötavad erivajadusega inimesed teenivad tänu edukale puhastusteenuste pakkumisele igakuiselt välja vähemalt miinimumpalga (kui välja arvata haigestumistest tingitud puudumised). → Eelmisel aastal vahendasime oma maakonna lasterikastele peredele 600 kilo riideid.

8. Sihtrühma liikmete eneseareng ja –teostus. Näited: → Meie lapsed on üle-eestilisel loodusteemalisel joonistusvõistlusel igal aastal vähemalt kümne esimese seas. → Viis intellektipuudega noort kümnest, kellega oleme viimase kahe aasta jooksul töötanud, suudavad nüüd liikuda iseseisvalt oma kodu ja meie päevakeskuse vahel.

Harjutus #3. Aga mis on kõige olulisem? Meenutame eesmärke oma põhikirjast, arengukavast, aastaplaanist vm sellisest dokumendist.

Ühingu eesmärgid ja nende mõõtmine/hindamine

Ühingu tegutsemise eesmärgid (NB! Ühingu enda, mitte praegu plaanis oleva KÜSKi arenguhüppe projekti eesmärgid)

Eesmärkide saavutamise mõõtmise indikaatorid , st mille järgi hindate eesmärkide saavutamist? Kasutage ka ideid eelmistelt lehekülgedelt. NB! Kirjutage loetava käekirjaga, sest seda läheb järgmises harjutuses vaja ☺	2017 (saavutatud tase)

Harjutus #4. Millised kõhklused ja raskused või innustavad ideed eespool tekkisid? Siia kirjuta ideed oma arenguhüppe toetuse jaoks. Mõned abistavad küsimused on allpool.

Kuidas luua süsteem, et saada sihtrühmalt kerge vaevaga sisukat tagasisidet?

Kuidas potentsiaalsetele annetajatele ja koostööpartneritele lihtsalt viisil selgitada, mis väärtus meil ikkagi on?

Kuidas saaksime edasi areneda, et sihtrühma liikmed ikka päriselt ka jätkaksid ägedate asjade tegemist, mida neile õpetame?

Kuidas aru saada, kellel on meie panusest kõige rohkem abi, ja kuhu seda panustada ei ole mõtet?

Soovid KÜSKI hindajatele tõendada, et oled oma tiimi ja kogukonnaga ühingu poolt pakutava väärtuse hästi läbi mõtelnud ja praeguse olukorra hoolikalt ära kaardistanud?

Sel juhul palun mine lehele Maailmamuutjad.ee ja vajuta registreerumiseks nuppu „LIITU MAAILMAMUUTJATEGA“. Tehniliste probleemide korral anna meile märku maailmamuutjad@maailmamuutjad.ee

- Kui Sa koostad oma organisatsioonile tervikliku profiili, teeme sellele enne avaldamist tasuta kvaliteedikontrolli ja anname mõned vihjed profiili parandamiseks.
- Kõik miinimumkvaliteediga profiilid avaldatakse, st profiili lingi on Sul võimalik lisada KÜSKI hindajate jaoks ka oma taotlusesse, nt vastuseks küsimusele „Milliseid metoodikaid ja abimaterjale kasutasite ühingu(te) arenguvajaduste kaardistamiseks?“.

Näidis sellest, kuidas infot teie organisatsiooni kohta Maailmamuutjad.ee avalikus profiilis kuvatakse

Sotsiaalne tsirkus Eestis (tõendusmaterjal)

Kokkuvõtte uurimistööst "Sotsiaalne tsirkus", autor Andra Ehrenbusch, Tallinn 2016

"Sotsiaalne tsirkus on selline tsirkuse vorm, kus sihtrühmaks on erinevat tüüpi riskigrupid (erivajadusega inimesed, sotsiaalne risk, majanduslik risk, poliitiline risk jne) ning mille eesmärk on tuua leevendust või lahendusi sotsiaalsetele probleemidele.

Sotsiaalne tsirkus on suhteliselt uus nähtus maailmas, kuid sellegipoolest levinud väga kiiresti erinevatesse riikidesse ja omandanud iseseisva valdkonna staatuse. Positiivne on see, et viimasel viiel aastal on aktiivsemalt hakatud sotsiaalse tsirkuse fenomeni ka teadlaste poolt uurima. Peamiselt USA-s, Kanadas, Inglismaal ja Soomes, kuid artikleid ja üks uurimistöö on kirjutatud ka Eestis. Eestis on varasemalt kirjutatud sotsiaalsest tsirkusest uurimistöö Kaupo

Näidis ühest Maailmamuutjad.ee harjutusest, mis aitab oma organisatsiooni tulemusindikaatoreid paika panna

5.2	Teenuse või lahenduse pole piisavalt tuntud	☐	Teenuse või lahenduse tuntus on suurenenud	☐
5.3	Teenust või lahendust pakutakse ebapiisavas mahus	☐	Teenuse või lahenduse pakkumise maht on suurenenud	☐
5.4	Ligipääs teenusele või lahendusele on ebapiisav	☐	Ligipääs teenusele või lahendusele on paranenud	☐
5.5	Teenuse või lahenduse hind on liiga kõrge	☐	Teenuse või lahenduse hind on alanenud	☐